

تالاری در گفت‌وگو با ایسکانیوز:

پروژه‌های تحقیقاتی در دانشگاه‌ها تبدیل به جزوات بی‌خاصیت شده است / آقای زنگنه چرا مشکل سازندگان داخلی را حل نمی‌کنید؟

رئیس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت تاکید کرد: متأسفانه وزارت نفت ال سی قابل برگشت به شرکت های خارجی می‌دهد و انتظار داریم به شرکت سازنده داخلی نیز تعلق بگیرد. در مقابل یک شرکت خارجی شرایط برای ما یکسان نیست و می‌خواهیم این پیام به گوش آقای زنگنه برسد که این شرایط به شدت ظالمانه است.

به گزارش خبرنگار گروه علم‌وفناوری ایسکانیوز- حبیبه رحیمیان، امروزه ساخت تجهیزات صنعت نفت و حمایت از توان ملی یکی از دغدغه‌های بخش خصوصی و صنعتگران است. بر همین اساس رهبر انقلاب مدام به ساخت کالای ایرانی و حمایت از تولید داخلی تاکید دارند. این در حالی‌ست که اکثر مسئولان با وجود تاکیدات رهبر انقلاب اقدام به وارد کردن تجهیزات نفت و گاز و پتروشیمی از خارج می‌کنند.

علاوه بر موارد فوق، بخش خصوصی گلایه از نبود حمایت از ساخت داخل و بهره‌گیری از نیروی جوان و تحصیلکرده در صنایع استراتژیک دارند و معتقدند که هنوز اعتماد و باور به نیروی داخلی هنوز به طور کامل در کشور شکل نگرفته است و بایستی در این راستا تدابیری اندیشیده شود.

پیرو همین مباحث خبرگزاری باشگاه خبرنگاران دانشجویی ایران (ایسکانیوز) گفت‌وگویی را با سیروس تالاری رئیس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ترتیب داده تا بیشتر با اقدامات اجرایی این انجمن و نیز همکاری آنها با دانشگاه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان بپردازد.

تهیه نقشه راه و ترسیم مولفه‌های حقیقی برای عبور از مشکلات موجود صنعتگران

ایسکانیوز: در حال حاضر مهم‌ترین مسئولیت و وظیفه انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت بیشتر در چه موضوعاتی است؟

تالاری: انجمن سازندگان تجهیزات نفت و گاز برای پیشبرد اهداف توسعه‌ای خود جلسات مکرری در انجمن برگزار می‌کند. از یک نگاه تبیین و تحلیل حقیقی شرایط موجود صنعتگران عضو انجمن و ترمیم به کل جریان ساخت و ساز تجهیزات در حوزه نفت و گاز و از سوی دیگر حال شناسایی و ترسیم مولفه‌های حقیقی و میدانی و وضعیت موجود صنعتگران در حوزه تجهیزات نفتی از مأموریت های اصلی انجمن است.

ما براساس شرایط موجود برنامه‌ریزی را برای ۶ ماه یا تا پایان سال انجام می‌دهیم تا طبق آن مولفه‌ها و مشکلات و شرایط مان را در حال حاضر و آینده پیش‌بینی کنیم که اگر احیانا وضع موجود به سمت بدتر شدن حرکت کرد بتوانیم راه حلی برای رفع مشکلات این صنعت پیش بینی کنیم که مورد تعامل با مراجع ذی‌صلاح باشد تا حدالمقدور بتوانیم از بروز مشکلات جلوگیری کنیم.

بخش دولتی و خصوصی هنوز درک درستی از منویات رهبری ندارند

ایسکانیوز: با توجه به اینکه سال ۹۸ از سوی مقام معظم رهبری سال رونق تولید ملی نام‌گذاری شده است؛ در این راستا انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت و گاز چه برنامه‌هایی را برای تحقق این شعار در اولویت کاری خود قرار داده است؟

تالاری: واقعیت امر این است که طی ۱۲ سال اخیر بیشترین دغدغه رهبر انقلاب بحث تولید و مبانی تولید و اقتصاد مقاومتی در داخل کشور است. متاسفانه بعید می‌دانم که دولتمردان ما درک درستی از اقتصاد مقاومتی داشته باشند، این در حالی‌ست که مبانی تقویت و رشد دائمی تولید داخلی در سرفصل اقتصاد مقاومتی گنجانده شده است؛ بنابراین اینکه به طور مرتب در یک دهه اخیر به طور خاص رهبر انقلاب روی تولید و تقویت مبانی تولید در داخل کشور تاکید دارند، نشان می‌دهد که واقعا هدف‌گذاری درستی است؛ اما متاسفانه در حوزه اجرا هم در بخش دولتی و هم در بخش خصوصی این پیام‌ها نادیده گرفته شده است.

بخش‌های دولتی شعار سال را در سربرگ نامه‌های اداری خلاصه کرده اند

ما اگر تعارف را کنار بگذاریم در بخش دولتی شعار سال عموماً تبدیل به یک شعار در سربرگ نامه‌های اداری شده است و باز باید اذغان کرد که بخش خصوصی هم درک درستی از این مسائل ندارد یا شاید فضا در اختیار نداشته است؛ بنابراین این شعارها آن گونه که انتظار می‌رفت تحقق پیدا نکرده است. می‌توانم به ضرس قاطع بگویم که بین این دو از زمین تا آسمان فاصله است.

لذا وقتی صحبت از رونق تولید می‌شود این رونق به زیرساخت‌هایی نیاز دارد و تا زیرساخت نباشد با حرف و شعار تولید رونق پیدا نمی‌کند. با توجه به شرایط حاضر باید با نگاه به حفظ تولید حداقل از این شعار و مولفه‌های برای بهبود وضعیت تولید استفاده کنیم تا حداقل تولید کشور از سطح مورد نظر افت پیدا نکند.

سخنان رهبری ضمن اینکه قانون بوده بلکه فراقانون هم است

حرف‌هایی که رهبر انقلاب مطرح می‌کنند ضمن اینکه قانون بوده فراقانون هم است به عبارتی فتواست؛ بنابراین فتوا بر قانون می‌چربد. این خوشبختانه بزرگ‌ترین مزیت مواضع رهبر انقلاب مشروعیت بخشیدن به اصرار ما در خواسته‌هایمان است.

صنوف قدرتمند بخش خصوصی باید در ستاد تسهیل و رفع موانع از تولید کرسی داشته باشد

ایسکانیوز: بسته حمایت از داخل یا به نوعی قانون رفع موانع تولید که چندین سال در مجلس شورای اسلامی و دولت مطرح است؛ این موضوع به کجا رسید؟

تالاری: در این چند سال اخیر در حمایت از ساخت داخل ستادی تسهیل و رفع موانع از تولید تشکیل شد که در آن چندین وزارتخانه و نهادهای ذی ربط عضو هستند. تشکیل این ستاد در راستای شعار سالیانه حمایت از ساخت داخل در قالب های مختلف فی‌الذمه نهاد خوبی است. به طوری که ظرفیت‌های خوبی در آن جمع شده است.

اما متأسفانه ستاد تسهیل و رفع موانع از تولید با دو اشکال جدی مواجه است و اشکال اساسی آن این است که ستاد از نهادهای قدرتمند بخش خصوصی استفاده نکرده است؛ یعنی دوباره خلاصه شده در نهادهای دولتی. در حالی که باید بخش خصوصی در این نهاد صاحب کرسی باشد.

پیشنهاد ما این است که صنوف قدرتمند مثل انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت و سندیکای برق در آن کرسی داشته و صاحب رای و نظر باشند تا اگر تصمیماتی در ستاد گرفته می شود براساس مشکلات موجود بخش خصوصی در صنعت گرفته شود؛ بنابراین این ستاد فاقد این قضیه است.

دوم اینکه تصمیماتی که در درون نهادهای دولتی گرفته می‌شود در همان جا به اجرا در می‌آید. در حالی که تصمیمات آنها عموماً تصمیمات فراقانونی است. اخیراً در این ستاد تصمیمات خوبی در بخش برخورد با دیون معوقه، بدهکاری با سازمان تامین اجتماعی، بدهکاری با دارایی و فلج نشدن اینها گرفته شد؛ با توجه به فراقانونی بودن تصمیمات، سران قوا آن را تصویب کرد و رئیس جمهور نیز این تصمیمات را اعلام کرد. یکی از مصوبات این بود که اگر صنعت‌گری به وزارت اقتصاد و دارایی بدهی داشت مبالغ بدهی را مثلاً از ۳۶ قسط به ۶۰ قسط تبدیل کنند تا فعالیت آنها با مشکل مواجه نشود؛ ولی خوب آیا واقعا این موضوع اجرایی خواهد شد. این موضوع ضعف اساسی بزرگترین نهادی است که در این چند سال اخیر در پاسخ به دغدغه های رهبر انقلاب تشکیل شده است.

همکاری ۱۰۰۰ شرکت سازنده تجهیزات صنعت نفت با شرکت ملی نفت ایران

در ادامه این نشست مهرداد اسلامی سخنگوی انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت و گاز در تایید صحبت های مهندس تالاری اظهار داشت: از آنجا که دانشجویان و نیروی فارغ‌التحصیل دانشگاه ها موتورهای پیشران صنعت هستند. صنعت نفت یک صنعت پایه اقتصادی است. اگر مروری بر مختصات انجمن داشته باشیم در واقع مجموعه ای است با ۸۰۰ شرکت عضو از ۱۰۰۰ شرکت سازنده که با شرکت ملی نفت همکاری می کند و به طور متوسط ۶۰ هزار نیروی کار فارغ التحصیلان دانشگاهی در آنجا مشغول به کار هستند. این که از ظرفیت بخش خصوصی استفاده نمی‌کنند در واقع به نوعی از ظرفیت دانشجویان هم استفاده نمی‌کنند؛ بنابراین این امر مهم را باید رسانه ها تقویت کنند تا بتوانیم این کار را به سرانجام برسانیم. با توجه به اهداف هدف انجمن سازندگان در آینده نزدیک ۶۰ هزار نیرو شاید با زنجیره تامین به ۳۰۰ هزار نیرو برسد. انجمن با ۸۰۰ شرکت عضو و دو هزار و ۵۰۰ شرکت سازنده در واقع زنجیره تامین نیرو دارد. اگر از دو تشکل، صنعت استصنا و سندیکای برق نماینده‌ای عضو ستاد تسهیل و رفع موانع از تولید باشد به پیشبرد اهداف توسعه کمک می‌کند. چرا که با این روش مکانیزم بازخوردها از طریق تشکل ها مورد پایش قرار می‌گیرد. متأسفانه صدای شرکت‌های بخش خصوصی به تنهایی به جایی نمی‌رسد تا در مکانیسم تدوین بازخوردهای تشکلی دیده شود.

ورود دانش و تکنولوژی روز دنیا در ساخت تجهیزات نفتی

ایسکانیوز: به نظر شما شرکت‌های دانش‌بنیان تا چه حدی می‌توانند به چرخه تولید و اقتصاد و ساخت تجهیزات نفتی کمک کنند؟

تالاری: واقعیت امر این است که صنعت نفت و گاز تا به امروز یکی از استراتژیک‌ترین صنایع موجود کشور است. شما دیگر صنعتی پیشرفته‌تر از این صنعت در کشور ندارید. با توجه به توان و ظرفیت ملی در کشور پیشرفت‌های خوبی در این صنعت حاصل شده است. طی ۳۰ سال گذشته صنعت کشور عموماً به چند پالایشگاه و دو سه واحد پتروشیمی خلاصه می‌شد که به طور یقین نیاز ما را برآورده نمی‌کرد. امروزه وقتی وارد پایتخت انرژی علسویه و پارس جنوبی می‌شوید با دنیایی از صنعت گاز و پتروشیمی مواجه می‌شوید. قبل از انقلاب ما با یک صنعت عقب افتاده و ابتدایی سروکار داشتیم؛ اما الان در تمام بخش‌ها پیشرفت قابل توجهی کرده‌ایم و امروز با تبدیل شدن به یک صنعت بزرگ ایران جزو چند کشور برتر در دنیا شناخته شده است.

حرکت نکردن به سمت دانش و تکنولوژی مساوی با حذف از بازارهای بین‌المللی

لذا کارکرد براساس دانش و تکنولوژی روز در یک چنین صنعتی اجتناب‌ناپذیر است، مگر می‌شود؛ ما وارد حوزه دانش و تکنولوژی روز دنیا نشویم و بتوانیم برای همیشه در این بازار حضور پیدا کنیم؛ امکان ندارد. لذا از همین منظر و با همین ضرورت در یک دهه اخیر بحث دانش بنیان شدن شرکت‌های ما نه براساس تکلیف که بنده یا هر کس دیگری به عنوان مسئول انجمن بخواهیم تعیین تکلیف کنیم که به سمت دانش و تکنولوژی حرکت کنند.

برحسب ملزومات حرفه‌ای همه بنگاه‌ها و سازندگان تجهیزات به این نتیجه رسیدند که اگر دانش و تکنولوژی روز را جدی نگیرند از این بازار حذف خواهند شد و این موضوع شوخی بردار نیست. لذا طی یک دهه اخیر واقعا توجه بسیار زیادی به این قضیه شده است به طوری که اگر روند رشدمان را به صورت ضریب در نظر بگیریم ضریب رشدمان در ظرف یک سال نسبت به سال قبل ۱۰ برابر شده است.

فعالیت ۱۲۰ شرکت دانش‌بنیان در حوزه ساخت تجهیزات نفتی

هم‌اکنون ۱۲۰ شرکت دانش بنیان در صنعت نفت و گاز فعالیت می‌کنند. همچنین شرکت‌هایی داریم که بنا به هر دلیلی به دنبال رسمی کردن این قضیه نیستند. به ضرس قاطع می‌توان گفت درون ظرفیت‌های ما حداقل حدود ۳۰ درصد صنعتگران ساختار دانش بنیانی دارند؛ بنابراین الزامات حرفه‌ای است که به اینها تحمیل شده نه تکلیف.

ارتباط سازنده بین بخش دولتی و خصوصی نیست

ایسکانیوز، همکاری شما با دانشگاه به چه صورت است آیا تا به امروز پژوهش‌های دانشگاهی منتج به تولید و دستاوری در این صنعت شده است؟

تالاری: به طور کلی اگر فضای کلان جامعه را در نظر بگیریم، متأسفانه در فضای عمومی و کلان جامعه پیوندهای استراتژیک که باید در حوزه صنعت و دانشگاه و تولید باشد، نیست. با توجه به استعدادهای موجود درون کشور به ویژه در مراکز آموزشی، دانشگاهی و ظرفیت نیروی تحصیلکرده، این پیوند؛ پیوند مناسب با ظرفیت ما نیست.

پروژه‌های تحقیقاتی در دانشگاه‌ها تبدیل به جزوات بی‌خاصیت شده است

می‌توان گفت این موضوع به فضای عمومی کسب و کار برمی‌گردد زمانی که ۸۵ درصد تولید و اقتصاد کشور در دست دولت باشد؛ نباید انتظار داشته باشید که این رابطه به یک رابطه سازنده و رو به جلو باشد. تنها ۱۵ درصد تولید و اقتصاد در اختیار بخش خصوصی است. پیوند صنعت و دانشگاه باید توسط بخش خصوصی و نهادهای خصوصی ایجاد شود.

وقتی این پیوند در اختیار بخش خصوصی نباشد به طور یقین دانشگاه عموماً دولتی و متصدی اقتصادی هم دولتی خواهد بود. بنابراین دادوستدها بین آنها دولتی بوده و رقم را از بخش خصوصی می‌گیرند. من بارها این موضوع این موضوع را از مسئولان نفتی شنیدم که همه پروژه‌های تحقیقاتی در دانشگاه‌ها تبدیل به جزوات بی‌خاصیت شده است. بنابراین سطح کشور در این زمینه به طور کلی رضایت بخش نیست اما اعضای انجمن سازندگان تجهیزات نفتی استفاده درست از دانشگاه را دارند.

کسی حق ندارد ظرفیت ملی کشور را نادیده بگیرد

ایسکانیوز: در دولت شاهد این موضوع بودیم که یکی از مشاوران دولت آقای روحانی گفتند که ما تنها می‌توانیم بزباش تهیه کنیم و از سویی دیگر هم دولت برای اصلاح ساختاری از نیروی خارجی استفاده می‌کند آیا با این روحیه ای که در دولت هست به نظر شما دولت می‌تواند از توان ملی استفاده کند؟

تالاری: من صراحتاً از شخص ریاست جمهوری که بالاترین مقام کشوری است به همه اعضای کابینه دولت می‌گویم در جایگاهی نیستند که ظرفیت‌های ملی ما را به رسمیت نشناسند. این ظرفیت‌ها در داخل کشور شکل گرفته است. بنابراین مگر می‌شود نادیده گرفت. دولت نه می‌تواند این ظرفیت‌های شکل گرفته را نادیده بگیرد و نه در مقامی است که این موضوع را نفی کند.

اگر دولت فکر می‌کند که کشور را با پول نفت اداره می‌کند این طرز فکر کاملاً اشتباه محض است. خلاصه در این شرایط موجود و فشار و تحریم‌های بی‌سابقه تاریخ بشر دولت کشور را لنگان لنگان جلو می‌برد، براساس ظرفیت ملی ماست که صنایع نفت و گاز و پتروشیمی در این ۱۰ سال اخیر با بدترین تحریم‌ها صرفاً با اتکا به ظرفیت‌های داخلی بوده است.

اعتماد به سرمایه‌گذار خارجی کشور را از نظر بنیه مالی ضعیف کرد

ایسکانیوز: نکته ای که در این بین وجود دارد بعضی‌ها معتقدند در عرصه صنعت نفت و گاز باید از سرمایه‌گذاری خارجی استفاده کرد تا چرخه صنعت به حرکت در آید بنابراین در صورت ورود سرمایه‌گذاری مطمئناً از فناوری خود نیز بهره خواهد برد به هیچ عنوان به توان داخلی اجازه نمی‌دهد که در پروژه‌ها فعالیت کنند. شما با توجه به تجربه ای که در این حوزه دارید چطور می‌شود این قضیه را بالانس کرد؟

تالاری: این موضوع بیشتر در حوزه صنایع بالادستی نفت و گاز است. ما در توسعه میدین طی این ۱۰ سال گذشته بخاطر فشار تحریم‌ها دچار عقب افتادگی در این صنعت شدیم. متأسفانه شرکت‌های خارجی مثل توتال و غیره به درستی برای توسعه میدین نفت و گاز خوب کار

نکردند. لذا ظرفیت های داخلی هم در تعامل با اینها رشد لازم را نکرد. دوم این به دلیل تعطیلی برخی از پروژهها درآمد کشور افزایش پیدا نکرد و ما از نظر مالی ضعیف شدیم.

یعنی در این ۳۰ سال گذشته ما نتوانستیم شرکتی مثل شرکت دایلم کره در ایران داشته باشیم یا شرکتی مثل سینوپک چین؛ قطعاً می توانستیم اگر محقق نشد، بخاطر همین موارد است.

اعتماد نکردن به توان ملی مصداق متقن شانه خالی کردن از زیربار مسئولیت

ایسکانیوز: بحث که وجود دارد خود وزارت نفت و شخص آقای زنگنه اعتقادی به توان داخلی ندارد. شما در این رابطه چه نظری دارید؟

تالاری: این مصداق متقن شانه خالی کردن از زیربار مسئولیت است هر کسی که باشد. ما همیشه این موارد را به مسئولان ذیربط ارجاع می دهیم که شما شرایط ما را یکسان در نظر بگیرید، اگر کیفیت کالای تولیدی و زمان تحویل کالا پایین و به موقع نبود ما را از چرخه رقابت حذف کنید؛ ولی باید از جناب آقای زنگنه پرسید که جناب زنگنه شمایی که الان حتی در این شرایط سخت و مشکلات ترم پیش پرداخت را از مناقصات حذف می کنید بعد پول را بعد از ۶ ماه یا یک سال بعد به صنعتگر پرداخت می کنید و انتظار دارید که سازندگان برای شما چه بزنند در حالی که شما با گشایش ال سی برای شرکت رقیب من خرید خارجی می کنید؟ یعنی ما نمی توانیم چنین کاری را انجام دهیم؛ قطعاً می توانیم.

آقای زنگنه چرا مشکل سازندگان داخلی را حل نمی کنید؟

در زمان رستم قاسمی وزیر سابق نفت، قرار بود قراردادی سه جانبه با بانکی ها برای ال سی ریالی امضا شود با فرض براین که بانکها با اعتبار اسنادی وزارت نفت برای صنعتگران تا ۶۰ درصد پیش پرداخت ارائه دهد و بعد از آن در حین تحویل کالا مابقی پول را به بانک بپردازد متأسفانه این موضوع در معاونت حقوق وزارت نفت و تو شده است. آقای زنگنه چرا این مشکل را برطرف نمی کنید؟ ال سی قابل برگشت به خارجی ها می دهید به سازنده داخلی نیز بدهید در مقابل یک شرکت خارجی شرایط برای ما یکسان نیست. می خواهیم این پیام به گوش آقای زنگنه برسد که این شرایط به شدت ظالمانه است.

انتهای پیام/